

OPONENTNÍ POSUDEK DIZERTAČNÍ PRÁCE

Mgr. Denise Mainze:

Vliv projektového vyučování v předmětu Informační a komunikační technologie na žáky středních škol

Doktorský studijní program Specializace v pedagogice, studijní obor Informační a komunikační technologie ve vzdělávání zahrnuje ve spektru své působnosti aplikace nových technologií vzdělávání, adekvátní současnému stavu rozvoje těchto technologií v souladu s řízením efektivních pedagogických procesů.

Autor si vzal za cíl své dizertační práce - prozkoumat využívání informačních a komunikačních technologií při výuce na prvním na středních školách z hlediska projektového vyučování. Autor se zaměřil na přípravu žáků z hlediska výkonu jejich budoucího povolání v technicky orientovaných profesích je jednou z hlavních výchovně-vzdělávacích strategií středních odborných a průmyslových škol či učilišť. Úspěch absolventů technicky zaměřených škol na trhu práce zároveň často ovlivňuje úroveň osvojených kompetencí v oblasti informačních a komunikačních technologií. Na vzdělávání žáků těchto škol v uvedené oblasti se úzce váže výběr vyučovacích metod, které by měly co nejvíce korespondovat s aktuálními potřebami praxe. Za vyučovací metodu, která umožňuje řešit komplexní praktické problémy spojené s životní realitou, bývá v pedagogické literatuře často považována projektová výuka. Mnohem méně je však zmiňován vliv této vyučovací metody aplikované v předmětu Informační a komunikační technologie v souvislosti s prožíváním procesu učení, sebepojetím školní úspěšnosti žáka, s jeho sociální pozicí a rolí a vlivem na rozvoj klíčových kompetencí. Mapování těchto vlivů je zároveň nosným tématem této práce

Úvodní teoretická část obsahuje obvyklá vymezení řešené problematiky i základních pojmů a autor doufá, že výsledkem jeho dizertační práce vznikne ucelený přehled současného stavu. V této úvodní části řeší autor pomocí rešerše dostupné moderní literatury fundovaných autorů základní problematiku ICT. Klíčovou kapitolu práce představuje výzkumná část rozdělená na přípravnou a realizační fázi výzkumu. Zde jsou nejprve uvedeny podmínky realizovaných pedagogických experimentů, popisy výzkumného vzorku, učiva a realizovaných projektů, použité metody sběru dat, návrh a organizace výzkumu. Část

zahrnující realizační fázi výzkumu podrobně popisuje práci s daty s ohledem na požadavky použitých výzkumných nástrojů, a na základě aplikovaných postupů vyhodnocení detailně prezentuje dosažené výsledky.

Prvním dílčím cílem výzkumu bylo zjistit, k jakým subjektivně vnímaným změnám psychického stavu dochází u žáků střední školy po zařazení projektové výuky v předmětu Informační a komunikační technologie. Druhým dílčím cílem výzkumu bylo zjistit, k jakým subjektivně vnímaným změnám výkonového sebepojetí v předmětu Informační a komunikační technologie dochází u žáků střední školy po zařazení projektové výuky. Třetím dílčím cílem výzkumu bylo zjistit, zda u žáků střední školy dojde po zavedení projektového vyučování k registraci změny jejich sociální pozice a role v kolektivu školní třídy. Čtvrtým dílčím cílem výzkumu bylo zjistit, zda se žáci v průběhu projektového vyučování v předmětu Informační a komunikační technologie dostávají do pedagogických situací, které umožňují rozvíjet klíčové kompetence dle RVP pro střední školy. Zpracování výzkumu, zejména jednotlivých hypotéz je exaktní. Sympatické je, že autor se dále ještě dále zabývá možností návaznosti na výsledky výzkumu. Zejména v oblasti dalšího vzdělávání učitelů, jejich sebehodnocení, metodice a další problematice. Předkládaná dizertační práce velice dobře postihla vliv projektového vyučování v předmětu Informační a komunikační technologie na žáky středních škol. Ke sběru dat byl použit standardizovaný dotazník SUPSO (postihování a hodnocení struktury a dynamiky subjektivních prožitků a stavů), modifikovaný standardizovaný dotazník SPAS (dotazník sebepojetí školní úspěšnosti dětí), obrázková projektivní technika vlastní konstrukce „Mraveniště“, dotazník vlastní konstrukce „Klíčové kompetence“. Autor dizertační práce velmi dobře hodnotí projektové vyučování zařazené do hodin předmětu Informační a komunikační technologie umožňující žákům na střední škole rozvíjet širokou škálu klíčových kompetencí. Učitel (dle autora DP) by však měl již ve fázi přípravy projektového vyučování vyhodnotit, na které klíčové kompetence je obsah učiva primárně zaměřen a posoudit, zda lze nastavením vstupních podmínek projektu spektrum rozvíjených kompetencí rozšířit. K tomuto kroku by však měl přistupovat velice citlivě, aby se v zájmu pokrytí všech klíčových kompetencí příliš neodchýlil od filozofie projektového vyučování. To znamená, přiblížit školu reálnému životu a respektovat charakter role učitele při projektovém vyučování.

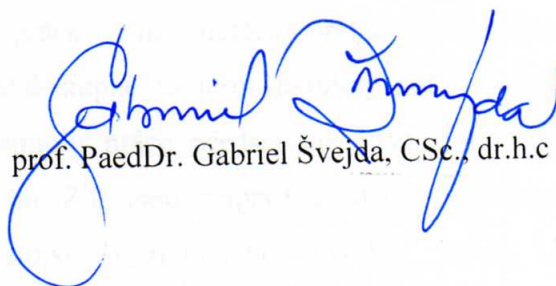
Celkově lze hodnotit dizertační práci Mgr. Denise Mainze: Vliv projektového vyučování v předmětu Informační a komunikační technologie na žáky středních škol jako výborně napsanou. Teoretická část vychází z výborných odborných literárních podkladů, které autor dizertační práce velmi dobře zpracoval i aplikoval v části výzkumné, která exaktně doplňuje celkovou vysokou úroveň této dizertační práce.

Doporučuji tuto dizertační práci k obhajobě.

Pro vlastní obhajobu dizertační práce prosím autora o zodpovězení otázky:

V čem vidí na základě zpracované dizertační práce překážky v projektovém vyučování, a jaké je možné optimální řešení?

V Českých Budějovicích 11. 6.. 2016

prof. PaedDr. Gabriel Švejda, CSc., dr.h.c